

Infrastruktur- och bostadsminister
Andreas Carlson

Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Angående Regeringens kommittédirektiv "En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten", Dir. 2024:34

Just nu pågår "Utredningen om en bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten", LI 2024:03.

Föreningen Sveriges Stadsbyggare är en förening som organiserar närmare 1500 tjänstepersoner inom samhällsbyggnadssektorn, i huvudsak kommunala. Vi vill härmed kommentera den pågående utredningen och meddela vår oro. Föreningens farhåga är att utredningen kan komma att endast beakta fastighetsbildningsverksamhetens arbete med lantmäteriförrättningar och inte den viktiga stödfunktionen till kommunernas plan- och byggverksamhet inom samhällsbyggnadsprocessen som landets kommunala lantmäterimyndigheter har.

Ett viktigt skäl till att kommunerna, under vissa villkor, har möjlighet att inrätta kommunala lantmäterimyndigheter är det starka sambandet mellan fastighetsbildningsverksamheten och den kommunala plan- och byggprocessen. Behovet av en väl fungerande process för planering och plangenomförande är stort. Att fastighetsbildningen samspejar väl med processen i övrigt är avgörande för att plangenomförandet ska lyckas och tidplaner hållas. Det går också att snabba upp processen när handläggningen av planarbete och lantmäteriförrättning kan ske parallellt.

Föreningen vill också framhålla att lantmäterikompetensen i samhällsbyggnadsprocessen behövs även utanför den formella lantmäteriförrättningen. Vi som dagligen jobbar i samhällsbyggnadsprocessen menar att det inte går att se lantmäteriförrättningen som en isolerad företeelse. Lantmäterikompetensen och förberedelserna för det fastighetsrättsliga plangenomförandet är nödvändiga i hela samhällsbyggnadsprocessen. Kontinuerliga och täta kontakter mellan planerare och lantmätare genom alla samhällsbyggnadsprocessens olika faser är synnerligen viktiga för ett bra slutresultat där den totala tiden för ett byggprojekt förkortas genom parallella handläggningsprocesser.

Föreningen ser en stor risk om utredningen skulle tolka kommittédirektivet för snävt och endast utreda lantmäterimyndigheternas arbete med lantmåteriförrättningar och därmed missa den viktiga kopplingen till resten av samhällsbyggnadsprocessen som de kommunala lantmäterimyndigheterna idag utför. Att detta viktiga myndighetsservicearbete utförs och behöver utföras beskrivs i förarbetena till Lag (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet samt SOU 1995:54 och prop. 1995/96:78.

Tyvärr har det statliga Lantmäteriet inte längre resurser att stödja de kommuner som saknar egen lantmäterimyndighet i planprocessen vilket riskerar att skapa problem vid förrättningen med tidsutdräkt som följd. Detta talar för att inrätta fler kommunala lantmäterimyndigheter, åtminstone i expansiva kommuner.

Våra medlemmars erfarenhet är att de kommunala lantmäterimyndigheterna bidrar till det vi alla nu strävar efter, nämligen att effektivisera samhällsbyggnadsprocessen. Förutom möjligheterna till enkla och snabba kontakter, som lantmäterikompetensen inom en kommunal organisation möjliggör, är också kännedomen om kommunens lokala förutsättningar oerhört viktiga i arbetet. Erfarenheterna visar att den lokala förankringen ger effektivitetsvinster och bidrar till en rättssäker förrättningshandläggning och därmed ett snabbare byggande.

För att kunna bibehålla och utveckla en ännu effektivare samhällsbyggnadsprocess är det viktigt att möjligheten att behålla och inrätta kommunala lantmäterimyndigheter även i framtiden finns kvar och inte begränsas mer än vad som var meningen vid tillkomsten av Lag (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet. Vi ser ingen motsättning mellan att det finns såväl kommunala som statliga lantmäterimyndigheter. Tvärtom är det en styrka att det finns olika möjligheter anpassade till förutsättningarna i de olika kommunerna.

I debatten har vår syn fått stöd från såväl organisationer som Fastighetsägarna, Byggherrarna och Sveriges byggindustrier som enskilda företrädare för näringslivet. Kunderna/sakägarna betonar att de kommunala lantmäterimyndigheterna fungerar förhållandevis bra och bör bli flera.

Många aktiviteter pågår för närvarande på nationell nivå för en ökad digitalisering. Ett av målen är en digital samhällsbyggnadsprocess, där informationen är digital och standardiserad, och därmed kan tillgängliggöras och återanvändas effektivt genom plangenomförandets olika led och av alla medverkande aktörer. Utvecklingen av moderna handläggningsstöd för fastighetsbildning som stöder en digital samhällsbyggnadsprocess i vidare bemärkelse ska därför ses som en gemensam angelägenhet för kommunerna och det statliga Lantmäteriet.

Föreningen vill med denna skrivelse fästa uppmärksamheten på att de kommunala lantmäterimyndigheterna är viktiga i en effektiv samhällsbyggnadsprocess för att snabbt få fram alla de bostäder, infrastruktur med mera som behövs för landets samhällsbyggnadsutveckling. Föreningen önskar slutligen ett förtydligande av kommittédirektivet till utredaren så att utredningen inte bara tittar på lantmäteriförrättningsverksamheten utan även på den viktiga uppgiften som de kommunala lantmäterimyndigheterna har som stödfunktion inom kommunernas samhällsbyggnadsprocess och som beskrivs i förarbetena till befintlig lagstiftning.

För Föreningen Sveriges Stadsbyggare

Tommie Eriksson
Ordförande

Tommie.eriksson@ekero.se